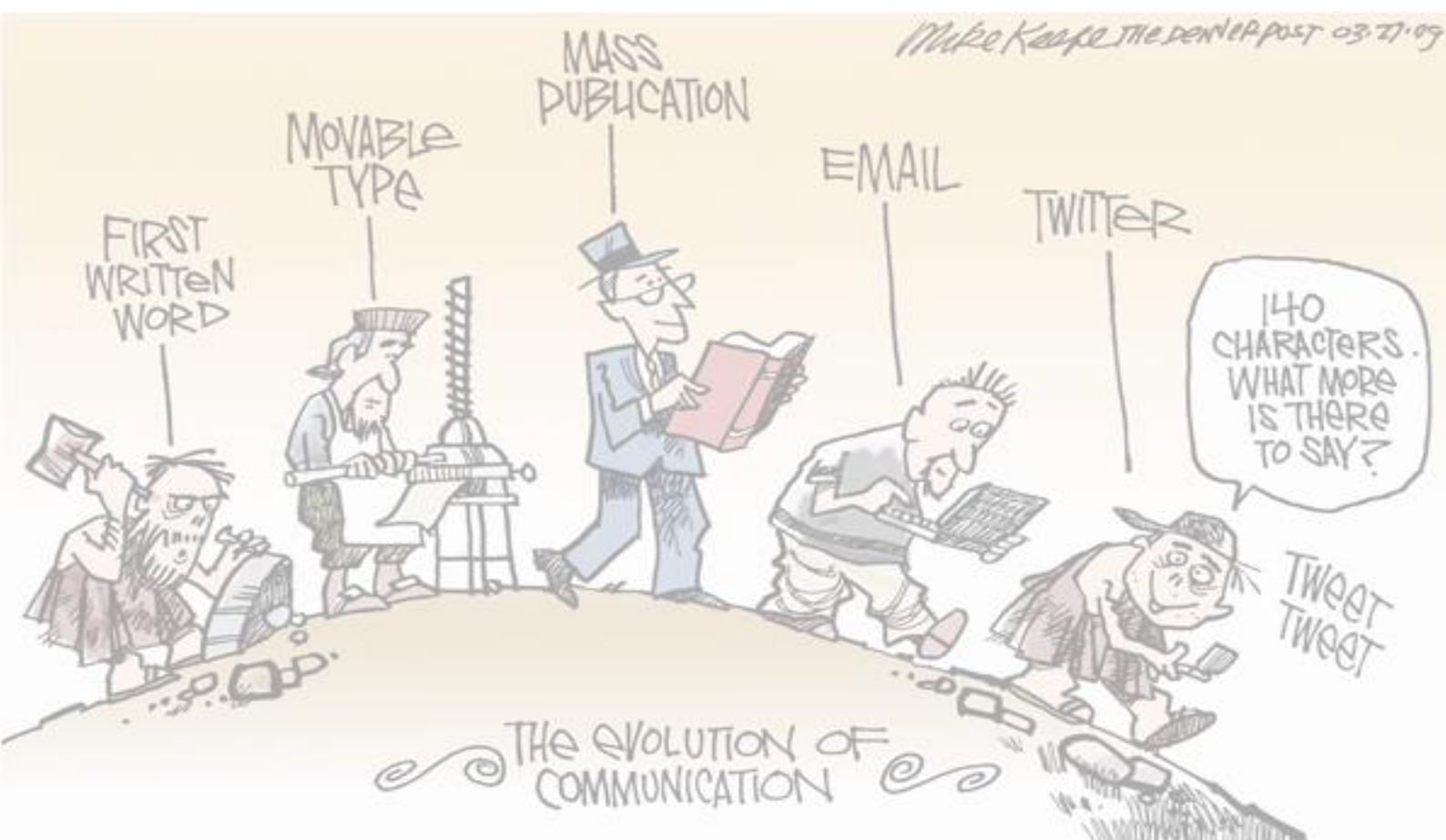

Strelec

ročník VI.
číslo 2.

Obsah

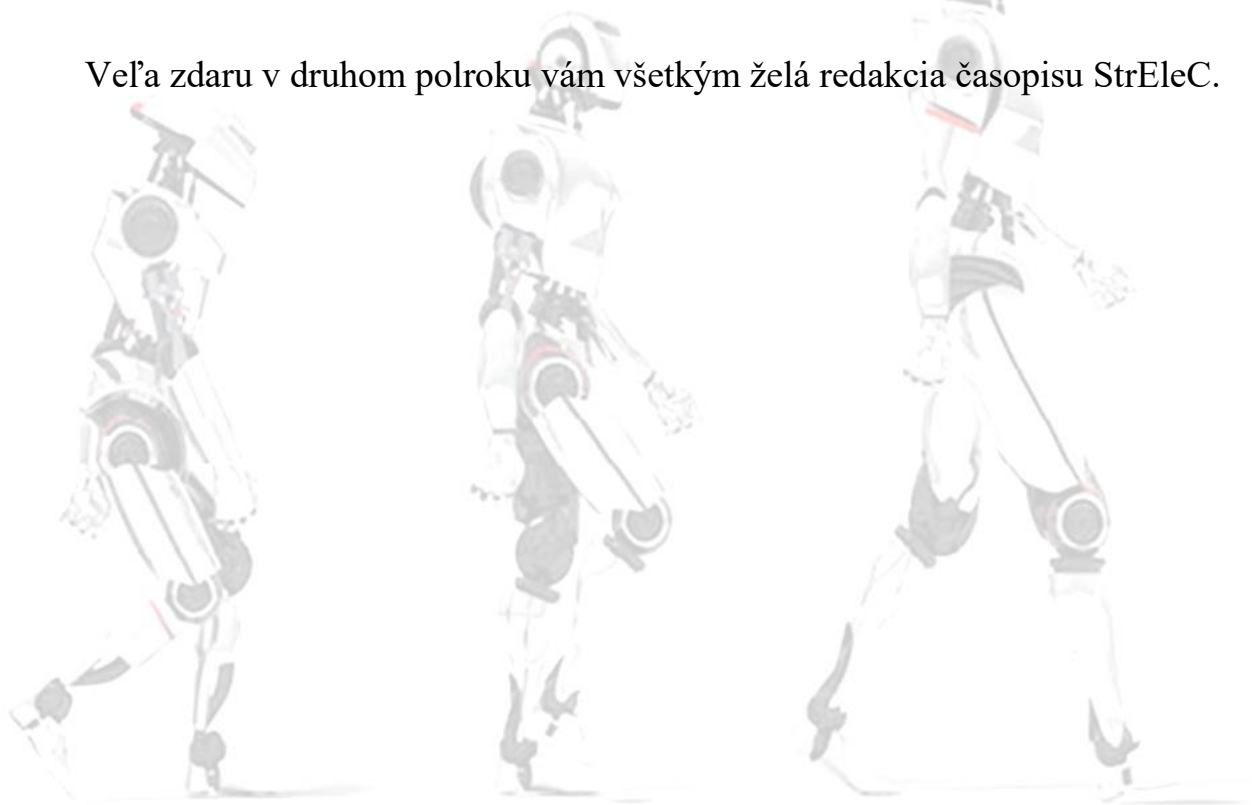
Úvod	2
Zažili sme, dosiahli sme.....	3
Lyžiarsky kurz.....	7
Martin T. a jeho neplechy na LVVK na Homôlke.....	10
Úpadok gamingu	13
WiFi teplomer.....	19
Vojna prúdov „aneb“ ako to s tou elektrinou v dejinách ľudstva vlastne bolo ..	21
Detektívne okienko.....	28
Jeffery Deaver – Tanečník	28
Prípady, kedy tabuizovanú lexiku možno nahradiť korektnou slovnou vatou ...	30
Chcem.....	32
Priateľ	33
Slovenčinársky vtip	34
An informal letter – My birthday	36
DESCRIPTION OF A PERSON (written by an anonymous fourth-grader).....	37
Interview s.....	38
Redakčná rada	40

Úvod

Polrok prišiel a odišiel neuveriteľne rýchlo, aspoň pre mňa, ani na maturity sa nemám kedy učiť... Aspoň dodatočne gratulujem všetkým k dosiahnutým polročným výsledkom, keď niekto prepadol, má čas si premyslieť, čo ďalej, či zaberie alebo dá našej škole zbohom. My štvrtáci začíname na sebe makat', aspoň väčšina štvrtákov sa tento rok učí viac ako inokedy (ja osobne ani nie).

Prváci boli na lyžiarskom výcviku, skoro každá trieda bola na nejakej exkurzii, prípadne pôjdu cez maturity, na konci školského roka, niektorých čaká študijný pobyt v Londýne, triedny výlet... tešíme sa na vaše príspevky do školského časopisu ☺. Okrem štvrtákov majú ostatní tento druhý polrok menej náročný, počas maturít majú voľno. Ako hovorí pani učiteľka Róžová, že školský systém je podľa modelu Márie Terézie - po tom, ako sa zasadia zemiaky sa už viac-menej nechodí do školy.

Veľa zdaru v druhom polroku vám všetkým želá redakcia časopisu StrEleC.

Zažili sme, dosiahli sme...

Dňa 17.1.2019 sa v Nitre konalo okresné kolo **Olympiády v nemeckom jazyku**. Naši žiaci dosiahli veľmi pekné umiestnenia: **Daniel Janík z II. B** v ňom osadil 3. miesto a **Peter Brezina zo IV. A** 4. miesto. Blahoželáme a ďakujeme za reprezentáciu školy.

Dňa 22.1.2019 sa naši žiaci zúčastnili súťaže 4x4 Land Rover v školách, ktorá sa uskutočnila v nových priestoroch firmy Jaguar Land Rover Nitra. Súťažný tím s názvom M&E CAR tvorili: **Oliver Schlett (III. MS), Patrik Horský (III. A), Martin Koniarik a Richard Procháska (IV. S)**. Súťaže sa zúčastnilo 9 tímov. Ich úlohou bolo navrhnuť a vyrobiť pretekársky model elektrického autíčka na ovládanie s pohonom 4x4, ktorý musel spĺňať zadané technické parametre. Autíčko muselo s prívesom uskutočniť v stanovenom čase jazdu na náročnej trati.

V **Jesennej súťaži s vydavateľstvom Ventures Books** sa náš žiak **Lukáš Pavlovič (I. B)** umiestnil na veľmi peknom 3. mieste v kategórii stredné školy. Zapojil sa vytvorením originálnej prezentácie v anglickom jazyku na tému "Zaujímavosti v našom kraji, o ktorých sa v sprievodcoch bežne nedočítate". Ďakujeme za reprezentáciu školy a blahoželáme.

Dňa 29.1. 2019 sa na škole konalo školské kolo **Matematickej olympiády v kategóriách "B" a "C"**. Zúčastnilo sa ho 8 druhákov (kategória "B") a 10 prvákov (kategória "C"). Všetkých zúčastneným ďakujeme za účasť, víhercom blahoželáme. **Marekovi Sádovskému (I. A)** želáme veľa úspechov v krajskom kole. Žiaci dosiahli nasledujúce umiestnenia:

kategória "C":

- 1. miesto: Marek Sádovský (I. A)**
2. miesto: Jakub Gál (I. A)
3. miesto: Jakub Bucha (I. B)

kategória "B":

- 1. miesto: Daniel Janík (II. B)**
2. miesto: Juraj Goryl (II. B)

Dňa 30.1.2019 sa žiaci III. A a III. B so svojimi učiteľmi zúčastnili akcie: „**Roadshow – Kam po strednej, Kam na vysokú**“, organizovanej v Športovej hale, Nitra - Čermáň. Pokračovať vo vysokoškolskom vzdelávaní ponúkali na svojich fakultách Slovenská poľnohospodárska Univerzita v Nitre, *Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre*, Univerzita Komenského Bratislava, Paneurópska vysoká škola v Bratislave, Katolícka Univerzita v Ružomberku, Žilinská univerzita, ako i New York univerzita v Prahe a Univerzita z Dánska.

Dňa 7.2.2019 sa žiak **Patrik Horský(III. A)** zúčastnil krajského kola Olympiády ľudských práv konajúcej sa na Gymnáziu vo Vrábľoch. Po technických súťažiach to bola pre neho nová skúsenosť a hoci sa v prvej trojke neumiestnil, jeho účasť ako žiaka odbornej školy bola predsedkyňou komisie OLP ocenená.

Dňa 7. februára 2019 v priestoroch Súkromného gymnázia v Žiline sa 2 naši žiaci zúčastnili 12. ročníka celoslovenskej súťaže *Speaker's Corner*. Úlohou súťažiacich žiakov stredných škôl bolo pripraviť si a bez použitia techniky predniesť rečnícky prejav agitačného charakteru v anglickom jazyku. V kategórii *Seniors* sa **Martin Polkoráb (III. A)** umiestnil na **8. mieste** z celkového počtu 17 súťažiacich. V kategórii *Juniors* **Adam Zaujec (I. A)** postúpil do finále a umiestnil sa na **3. mieste** z celkového počtu 16 súťažiacich. Blahoželáme im k dosiahnutému úspechu a ďakujeme za reprezentáciu školy.

Dňa 8.2.2019 sa žiaci III. MS zúčastnili odbornej exkurzie vo výrobnom podniku Služba Nitra – Mlynárce. Exkurzia bola rozdelená na dve časti:

1. Lisovňa - žiaci mali možnosť sledovať výrobu medených výliskoch na veľkom lise a neskôr aj výrobu na malých lisoch, výrobu a montáž svietidiel do automobilov.
2. Pružný výrobný systém, automatizáciu a CNC stroje, jednoúčelové stroje a robotizáciu CNC strojov na zváranie plastov, vysekávanie a osádzanie dosiek, testovanie a kontrolu hotových výrobkov a pod.

V dňoch 10. - 16.2.2019 sa 45 žiakov, 3 učiteľia, 1 inštruktor a zdravotník zúčastnili výchovnovzdelávacieho Lyžiarskeho kurzu na chate Homôlka vo Valaskej Belej.

Dňa 12.2. 2019 sa uskutočnilo **Krajské kolo olympiády zo SJL** v Nitre na Gymnáziu Golianova ulica. Obaja naši žiaci - **Juraj Čičo** (II. S) aj **Peter Brezina** (IV. A) - v ňom uspeli a postúpili do finále súťaže vo svojich kategóriách. V desaťčlenných finálových skupinách obsadili v konkurencii aj žiakov z gymnázií - **7. miesto v kat. B (Čičo) a 10. miesto v kat. A (Brezina)**. Obom žiakom gratulujeme a ďakujeme za dôstojnú reprezentáciu školy.

Dňa 13.2.2019 nás náš žiak **Adam Zaujec z I. A** reprezentoval na krajskom kole Olympiády v anglickom jazyku. Potrápil sa počúvaním, čítaním, gramatikou i rozprávaním. V konkurencii žiakov tretieho a štvrtého ročníka sa nestratil a teší sa na budúci ročník.

Dňa 29.11.2018 na našej škole prebehla celoštátna súťaž **Expert - geniality show**. Keďže až teraz prišli výsledky, môžeme oznámiť poradie žiakov na škole. Žiaci **Marek Sádovský** a **Marek Lörinc** sú TOP-EXPERTI vo svojej kategórii. kategória "012":

1. miesto: Marek Sádovský (I. A)

2. miesto: Marek Lörinc (I. B)

3. miesto: Kristián Starý (II. A)

kategória "34":

1. miesto: Marek Chalupka (III. B)

2. miesto: Dávid Solčiansky (III. B)

3. miesto: Adam Klbik (III. B)

V dňoch 11. - 14.2. 2019 sa na SOŠE v Banskej Bystrici uskutočnilo celoštátne kolo 35. ročníka Zenitu v elektronike, v ktorom nás **reprezentoval Patrik Horský z III. A**. Súťaž

sa skladala z teoretickej časti, návrhu dosky a jej realizácie. V záverečnom hodnotení skončil na veľmi peknom 9. mieste. Ďakujeme mu za výbornú reprezentáciu, školy a blahoželáme k dosiahnutému výsledku.

Dňa 21.2.2019 sa na škole uskutočnilo školské kolo súťaže v prednese poézie a prózy **Hviezdoslavov Kubín**. Do regionálneho kola postupujú Dávid Halás a Samuel Černuško. Želáme im veľa úspechov a všetkým ďakujeme za pekné prednesy.

Výsledky:

kategória "poézia":

1. miesto: Dávid Halás (II. A)

2. miesto: Matúš Burčo (IV. B)

kategória "próza":

1. miesto: Samuel Černuško (II. M)

2. miesto: Natália Vrabcová (I. B)

Dávid Solčiansky, III. B

Lyžiarsky kurz

V dňoch 10.-16.2.2019 sa žiaci prvého ročníka zúčastnili lyžiarskeho kurzu na Chate Homôlka. Nech sa páči, pár slov o tomto veselom týždni bez školy, ale samozrejme s dodržiavaním pravidiel školského poriadku ☺.

Lyžiarsky kurz začal v Nitre pri zimnom štadióne. Chlapci prišli načas a neskutočne rýchlo bola všetka batožina a lyže v autobuse, tak sme vyrazili prekvapivo skoro. Po šťastne zvládnutej ceste sa zoznámili s chatou, rozdelili do izieb, ubytovali sa a išli si obhliadnuť terén a užívať si prvé bláznenie sa v snehu.

V pondelok skočili do lyžiarok, dali na nohy lyže a výcvik mohol začať. Inštruktori si ich rozdelili do „tímov“ a venovali sa im počas celého týždňa. Tí, ktorí nevedeli lyžovať, sa to naučili, pretože boli veľmi ctižiadostiví a poslušne počúvali rady pána inštruktora Jána. Lyžiari sa pod vedením inštruktorov, pána učiteľa Tvrdeho a pani učiteľky Cagaňovej ešte zdokonaľovali, pretože stále sa je čo učiť ☺.

Lyžovanie ich neskutočne bavilo, možno aj vďaka tomu, že počas týždňa sa počasie veľmi menilo a každý deň bol sneh aj podmienky na lyžovanie iné. Pršalo, mrzlo, snežilo a na záver bolo nádherné slniečko. Zjazdovka bola našťastie stále zjazdná. Sneh sa pomaličky topil ale vydržal až do konca. Pani bufetárka nemala takmer žiadnu prácu, pretože chlapci lyžovali ostošesť a vôbec nemali chuť oddychovať.

Neunavilo ich to tak, že by po výcviku zaľahli do postelí. Večer trávili počúvaním hudby, spievaním (sem-tam falošným) alebo sa rozprávali na izbách či chodbe, samozrejme, aj o škole ☺. Hrávali stolný futbal, biliard, ale najviac zo všetkého bol využitý stolnotenisový stôl, pretože tam trávili najviac času. Preto sme im zorganizovali v stredu poobede turnaj v stolnom tenise, ktorý aj napriek veľkej konkurencii vyhral Martin Belan. A v poslednom rade

ich veľmi bavilo aj hranie hry „Aktivity“ s pani učiteľkou Lacenovou, na čo budú určite dlho spomínať, pretože to bolo veľmi veselé a zábavné.

Pani učiteľka Lacenová si na chlapcov vymyslela maličkú fintu, aby trochu dbali na poriadok. Každý deň obehla izby a ohodnotila ich stupnicou od 1-10. Veľmi prekvapivo, táto aktivita ich začala baviť a viacerí k tomu pristupovali veľmi poctivo. Cenu za najlepšiu izbu dostala trojica obývajúca izbu č. 17 - Juraj Dovičovič, Filip Duchoň a Šimon Kolník. Chlapci mali izbu vždy vzdorne upratanú, vyslúžili si 5x 10 bodov a tri aj s hviezdíčkou, pretože ju mali nie len upratanú, ale aj vyzdobenú. Vianočná girlanda a fotka spolužiaka boli neodmysliteľnou súčasťou ich izby. Ešte k tomu spolužiakovi, to je chlapec, ktorý na lyžiarskom nebol, ale pri tom bol... v myšlienkach aj v srdciach svojich spolužiakov. Jeho fotka bola s nami všade, ale najmä na dverách izby. Chlapci sa o neho vzorne starali, lyžoval s nimi, večeral s nimi a ba dokonca aj o hygienu sa vzorne staral... ale o tom už bude iný príbeh ☺.

Náš pobyt spríjemnila aj jedna milá udalosť a tou bola oslava narodenín pani učiteľky Cagáňovej. Po dennom rozkaze, ktorý bol každý večer o 19-tej v spoločenskej miestnosti, si chlapci spolu s pani učiteľkou Lacenovou nachystali pre oslávenkyňu maličké prekvapenie. Nechýbala ani torta so sviečkami, malá pamiatka na tento jej slávny deň od chlapcov a, samozrejme, jej zaspievali všetci zborovo „živioooo“. Bola veľmi milo prekvapená a trošičku aj dojatá ☺.

Posledné doobedie na svahu sme žiakom zorganizovali preteky v slalome. Takmer všetci žiaci to zvládli bez problémov, niektorí pomalšie, iní rýchlejšie. Každý podľa svojich možností a schopností. Najrýchlejším, teda víťazom, sa stal Adam Palotáš (12,03sekundy). O prvé priečky sa bilo viacero žiakov, bolo to tesné, ako to pri lyžiarskych súťažiach býva... pár stotín mu zaručilo prvenstvo.

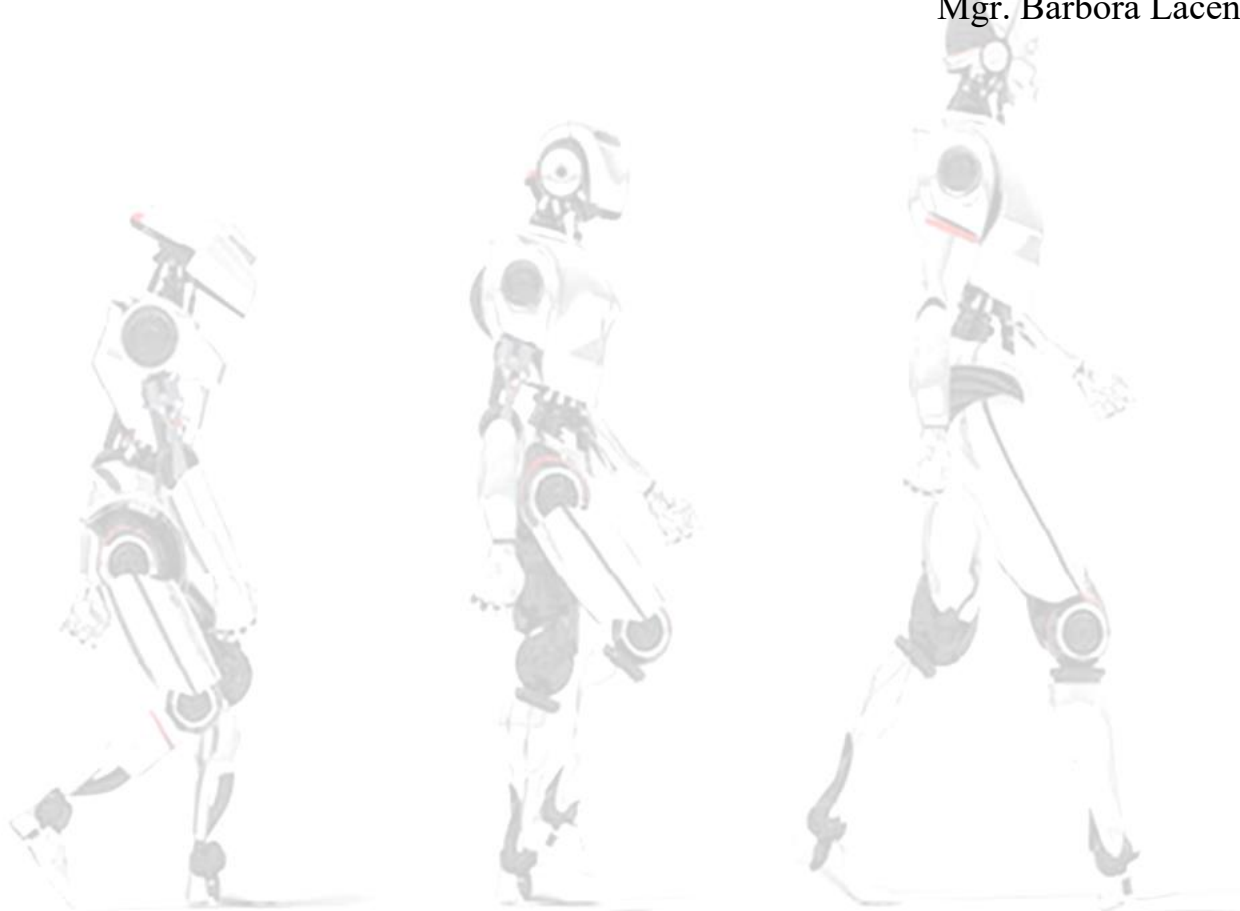
V piatok večer sme si spoločne zhodnotili celý týždeň, odovzdali sa ocenenia, diplomy a pán učiteľ Tvrdý poďakoval žiakom za príkladnú disciplínu na svahu a na chate.

Pani kuchárky, ktoré našim chlapcov varili výborné jedlo počas celého týždňa, ich veľmi pochválili, akí sú slušní a vďační, na čo sme boli veľmi pyšní, pretože spravili dobré meno nielen sebe, ale aj našej škole.

V sobotu ráno prišiel o 9:00 pre nás autobus, ktorý nás šťastne odviezol naspäť domov, pri Zimný štadión v Nitre, kde nás už čakali rodičia, ktorí si spokojne odviezli svoje ratolesti domov.

A na záver my už nezostáva nič iné, len napísať, že tento lyžiarsky kurz hodnotíme na 1* (bez zranení) a veríme, že sa chlapcom páčilo a odnášajú si odtiaľto samé príjemné zážitky.

Mgr. Barbora Lacenová

Martin T. a jeho neplechy na LVVK na Homôlke

Nedeľa:

Ako prvá batožina, ktorá bola v autobuse naložená, bola práve Martinova. Už pri nástupe do autobusu začal vystrkovať rožky. Jeho neskutočné nadšenie sa prejavovalo výkrikmi, poskokmi a inými prejavmi autizmu. Cesta bola veľmi zdĺhavá, ale vďaka Martinovi a jeho životným príbehom bola nekonečná, čas ubiehal rýchlosťou, akou sa pán učiteľ Tvrdý obúva do lyžiarok. Po príchode na izbu sa poslušne vybalil a hodil „šľofika“. Potom sme sa boli prejsť, obhliadnuť terén, čo sa mu veľmi páčilo a užíval si prvé šantenie sa v snehu. Guľoval spolužiakov a sem-tam nečakane hádzal sneh aj po pani učiteľke Lacenovej, ktorá sa len tak nedala, a keď to najmenej čakal, mu to vrátila. Večera mu príliš nechutila, tak dojedol zásoby z domu a o 22-tej spokojne zaspal.

Pondelok:

Po prebudení si Martinko umyl zúbky a prichystal sa na raňajky. Čerstvý chlebík s paštétou vytváral príjemný vánok, ktorý sa očividne Martinkovi veľmi páčil, o to viac mu chutilo. Po raňajkách si nechal v brušku vytráviť a hneď išiel na svah, kde sa prvýkrát postavil na lyže. Zo začiatku mu to išlo fajn, no po príchode 12-ročných dievčat na svah dostal malý Martinko trému a narazil do slečny Lacenovej. Vďaka jeho ľahkej váhe

jej príliš neublížil a úspešne v ten deň dolyžovali. Večer prebiehal v pokojnom režime, Martinko sa hral s telefónom v posteli a písal si s kamarátkami, pričom aj ľahučko zadriemal.

Utorok:

Raňajky boli klasicky parádne. Na výcviku na lyžiach sa stále nezlepšil, pani učiteľka Cagánová nevidela žiaden pokrok. Na poobedňajšie lyžovanie sa mu príliš nechcelo, tak sa vyhovoril na veľké bolesti hrdla, zdravotník Martin mu ponúkol lieky, ktoré mu okamžite zabrali a postavili ho opäť na nohy. Na večeru sme mali špagety, ktoré boli hrubšie než Tulcove lýtky, no to mu nevadilo, aj tak mu chutili a vypýtal si „dupľu“. Večer sa opäť niesol v pokojnej atmosfére, ktorú občas prerušoval jeho neznesiteľný spev, ale našťastie pred večierkou hodil sprchu a spokojne zaspal.

Streda:

Ráno sme sa prebúdzali bez Šimonka, ktorý Martinkovi veľmi chýbal. Na svahu sa začal úboho vyhovárať na tupé hrany lyží, šiel si ich nabrúsiť, ale zrejme to nepomohlo. Nikoho tieto bezvýznamné reči už neprekvapovali. Po obede sme už nelyžovali, s radosťou sme čakali na príchod našej zástupkyne a Šimonka.

Štvrtok:

Tento deň prebehol ako voda. Tulec si klasicky dal výborné, zdatné raňajky a vybral sa na svah, teda konkrétne, hlavne na čajík vedľa svahu. Pocuckával si ho ako palec, keď mu chýba

maminka. Večer sa s jeho pokrvným bratom Adamom vybral baliť čerstvé dvanástky na diskotéku. To ho dostatočne unavilo a zaspal na vavrínoch.

Piatok:

Po rannom prebudení sa Martin vrhol opäť na skvelé raňajky. Neskôr, keď sa vyvaľoval pred ranným lyžovaním na posteli si uvedomil, že je to už posledný deň. Nevadilo mu, že sa vráti do školy plnej povinností a učenia, chcel si posledný deň užiť najviac ako sa len dalo. Na rannom lyžovaní bol nastúpený ako prvý a odchádzal z neho ako posledný. Po obede už taký odhodlaný nebol a radšej sa šantil s kamarátmi v snehu. Aj keď bola v posledný deň o niečo dlhšia večierka, Martin ju po únavnom dni veľmi nevyužil a zalomil medzi prvými.

Sobota:

Ráno, kým všetci ešte len vstávali na raňajky, Martin už čakal s kufrom pripravený na cestu domov. Asi mu už chýbala mamička. Cestu domov, samozrejme, prespal, nikomu to nevadilo, aspoň bolo chvíľku ticho. Po príchode sa zvítal s celou rodinou a spokojne odišiel domov.

VIETE, ČO JE NA TOMTO PRÍBEHU O MARTINKOVI NAJLEPŠIE???

JE TO FIKCIA A ON S NAMI NA TOMTO LYŽIARSKOM, ŽIAĽ, NEBOL ☺.

...ale samozrejme si to v škole dostatočne užil a iste na nás myslel rovnako, ako my na neho.

Autori: Šimon Kolník, Filip Duchoň, Juraj Dovičovič, I. M
Konečné doladenie: Mgr. Barbora Lacenová

Úpadok gamingu

S príchodom hier ako *Dota 2*, *League of Legends* a *CS:GO* vznikol nový žáner športu; **esport**. Vďaka týmto hrám sa do popredia dostal multiplayer gaming, ktorý navždy zmenil herný priemysel. Bohužiaľ, v posledných rokoch sa však práve vďaka multiplayeru rúti herný priemysel „do žumpy“.

S príchodom internetu sa hráčom hier ponúkla nová možnosť - hrať ich obľúbenú hru cez internet s inými ľuďmi. V hrách ako *Quake*, *Unreal Tournament*, *DOOM*, alebo *Halo: Combat Evolved* sme sa mohli s radosťou sekať s kamarátmi na LAN párty ako sa nám páčilo. Nesmieme však zabudnúť aj na splitscreen, ktorý v hrách ako *GoldenEye 007*, *Call Of Duty: Modern Warfare* alebo *Call Of Duty: Black Ops* priniesol kompetitívnu náтуру strelačiek medzi hráčov do obývačky, tvoriac LAN párty na jednej obrazovke. Splitscreen však nebol populárny len v FPS hrách, ale aj v mnohých iných žánroch (napr. v závodných hrách alebo platformovkách). Splitscreen však v dnešnej dobe upadol do dobrých spomienok a málokto si dnes pamätá, ako proti sebe na jednej obrazovke hralo viacero hráčov, a ako sme sa hádali, kto komu pozerá na obrazovku.

Vráťme sa však k online multiplayeru. Esport sa začal objavovať s príchodom turnajov pre starý dobrý *Counter-Strike*, do povedomia všetkých hráčov však nebol rozšírený. Veľkosť nabral až s príchodom hier, ktoré som zmienil na začiatku. Celý priemysel sa zrazu odklonil od dominujúceho singleplayeru a skočil rovno do multiplayeru. Ale prečo?

Hry začínali byť čím ďalej, tým viac náročné na hardware, a aj keď hra obsahovala multiplayer, často bol považovaný za malé, bezvýznamné plus. Čo však majú hry ako *CS:GO*, *League of Legends* a *Fortnite* spoločné? Sú to free to play hry, ktoré nie sú náročné na hardware (*CS:GO* nedávno prešlo na free to play model). Každý si ich môže dovoliť, každý si ich môže zahrať aj na nie práve najsilnejšom počítači, ktorý dokáže renderovať s prijateľnými FPS, ale

hlavne sa v nich objavuje veľké množstvo smerov, ktorými sa môže zápas alebo interakcia hráča s hrou vyvíjať.

Každému je dúfam jasné, že singleplayer hry majú väčšinou predurčené príbehy, a aj keď je hra nelineárna, vždy sa dostanete z predurčeného bodu A do predurčeného bodu B cestou alebo cestami, ktoré boli dané. Multiplayer priniesol mnohé možnosti, takže cesta už nebola len z bodu A do bodu B, ale zrazu ste mohli dôjsť až do bodu C, D, a tak ďalej až do bodu Z. Ako som už povedal, multiplayer otvoril nové odvetvie gamingu; kompetitívne hranie. Zrazu sme sa začali predbiehať v tom, kto (alebo team) je v danej hre lepší. Obe strany zápasu sa snažili dostať z bodu A do svojho vlastného bodu a cesta ku koncu zápasu už nebola daná nascriptovanými udalosťami, ale tým, ako hráč hrá, s čím hrá, ale hlavne tým, ako dobre vie danú hru hrať hráč na druhej strane.

S filozofiou „tu máš zbrane, tam je druhý hráč, lepší vyhrá“ sme sa teda vymkli z kontroly do detailov naplánovaného singleplayeru. Hry však vývojárske spoločnosti už niekoľko rokov nerobia preto, že by chceli potešiť hráčov, ale preto, že chcú zarobiť. Posadíme sa však na chvíľu do sedačky riaditeľa nejakej hernej spoločnosti.

Ľudia, ktorí pracujú pod vami vám predstavia ich momentálny projekt. Je to multiplayerová hra a je na vás, pre ktorý biznis model sa rozhodnete (ak odignorujeme tlak burzy alebo médií). Budete teda chcieť, aby si hráč kúpil hru za, povedzme, dvadsať eur a potom by mal všetko „vystarané“ a iba by hral alebo ju dáte zadarmo?

Povedzme, že si zvolíte prvú možnosť. Existujú dva možné spôsoby speňaženia platenej hry. Prvá možnosť je, že spravíte veľmi dobrú MP hru, ktorú si ľudia budú môcť modovať, kde budú môcť vytvárať vlastné servery. Má to však háčik - hra musí byť kompletne hotová už v deň vydania so všetkým svojím obsahom. A čím dlhšie trvá, kým je hra vydaná, tým viac ziskov z predaja môžete stratiť. Samozrejme, že ak vydáte naozaj dobrú hru, dobré

recenzie sa postarajú o to, že si ju kúpi oveľa väčšie publikum, ako ste predpokladali.

Druhá možnosť je, že vydáte hru iba s tým najdôležitejším obsahom, ktorý uspokojí hráča na nejaký čas po vydaní, postupne budete vydávať ďalší obsah. Možno zavediete mikrotransakcie na kozmetické itemy, ktoré nedeštabilizujú mechaniku hry. Je tu ešte tretia možnosť, ale tú rozoberiem neskôr.

Teraz si povedzme, že ste hru nevydali ako hotový produkt, ale ako free to play hru. Keďže je hra free to play, každý ju môže hocikedy nainštalovať. Ako si však získať a udržať publikum? Tak, že budete v pravidelných intervaloch pridávať nový obsah, ktorý priláka nových hráčov a popritom vám udrží stále publikum. Aj napriek tomu, že vaša hra je zábavná však nezarábate. Tak teda šup tam mikrotransakcie. Tu však nastáva problém; pridáte mikrotransakcie na skiny, ktoré vôbec neovplyvňujú mechaniku hry alebo zahrniete do mikrotransakcií aj itemy, ktoré dávajú hráčovi „navrch“? A tu nastáva veľa problémov. Ak pridáte item, ktorý hráčovi môže dať „navrch“ nad hráčom, ktorý daný item nemá, druhý hráč si hru buď už nikdy nezapne, alebo si item kúpi, takže riskujete 50% šancu na zárobok. Ak však máte chuť riskovať, tak pridáte lootboxy (lootboxy je vo svojej podstate virtuálna ruleta alebo automat). Komunita sa môže vzbúriť, ak sa niektoré itemy a skiny dajú dostať iba cez (niekedy časovo limitovaný) lootbox. A tak ďalej, a tak ďalej, proste vám vznikne milión problémov, na ktoré musíte myslieť pri implementovaní mikrotransakcií.

Nechápte ma zle, nie všetky hry majú zle spravené mikrotransakcie. Napríklad CS:GO momentálne zarába len z lootboxov, ktoré obsahujú skiny na zbrane. Dobrý príklad správne implementovaných mikrotransakcií je *Digital Extremes*. Vývojári jednen typ mikrotransakcií odstránili z *Warframu* po tom, čo zistili, že daný item bol často kupovaný. Fortnite implementoval Battle Pass, za ktorý môžete zaplatiť iba raz a dokážete si pomocou misií v Battle Passe

odoknúť nové kozmetické itemy. Dokonca viete zarobiť na Battle Pass do ďalšej sezóny, takže teoreticky zaplatíte raz a viac nemusíte. Tieto tri MP hry nastavili príklad, ako spraviť mikrotransakcie priateľské k hráčovi, a ako sa dá na nich slušne zarobiť. Tento nápad s mikrotransakciami si všimli aj iné firmy. Začali byť pridávané praktiky, ktoré nie sú priateľské k hráčovej peňaženke, keďže v niektorých free to play hrách môžete vysoliť obrovské peniaze za itemy, ktoré vám dajú náskok nad protihráčom.

Čo ma však prinútilo napísať tento článok? Práve skiny a lootboxy. Mnoho free to play hier má veľa skinov. Niektoré skiny sú drahšie, lebo sú krajšie, iné sú lacnejšie, lebo sú škaredšie. S lootboxom, cez ktorý môžete dostať skiny neviete, čo vám padne. Takže nastávajú dve možnosti - buď budete hádzať obsah vašej peňaženky do monitora, až kým vám z lootboxu nepadne skin, ktorý chcete, alebo si ten skin kúpite. To sú však len oficiálne možnosti.

Neoficiálne sa k skinom môžete dostať pomocou gamblingu. *Online CS:GO kasína* od vás nemôžu brať peniaze, a preto od vás zoberú skiny v hodnote, s ktorou chcete na ich stránke hazardovať. Môžete teda hrať o body alebo o skiny s inými hráčmi. A preto sa to volá gambling a CS:GO kasína, lebo jediné dva rozdiely sú tie, že internetové CS:GO kasíno od vás nemôže brať peniaze a hráte v systéme, ktorý je nastavený tak, aby majiteľ kasína zarábala čo najviac (narozdiel od reálneho kasína, ktoré do istej miery má vo väčšine hier zakomponovanú náhodu). A kto nemá rád peniaze, však?

Niektorí ľudia však milujú peniaze a najradšej by sa v nich topili. Najslávnejší prípad hernej spoločnosti, ktorá hry neberie ako službu pre fanúšikov, ale ako dojnú kravu na peniaze, je EA.

Poviem vám príbeh o hernom štúdiu *DICE*, ktorý je zároveň tretí možný, vyššie zmienený spôsob monetizácie (vďaka Thorvaldovi z *Tartarus Castu* za pôvodnú verziu v jeho prednáške).

DICE malo peknú hernú sériu zvanú *Battlefield*. Jedného dňa však za vidinou lepších zárobkov *DICE* svoju dušu predali diablove zvanému *Electronic*

Arts. Kedže boli pod ich kontrolou, EA im do ich štúdia poslala muža, ktorého meno dodnes evokuje v mnohých hráčoch nenávisť, a pri ktorom im do hlavy ihneď naskočí nejaký vulgarizmus. Tento mužiček sa volal *Patrick Söderlund*, a bol do *DICE* poslaný na to, aby ich držal pod kontrolou. Patko bol však businessman, takže hrám a hernej komunite vôbec nerozumel, a tak sa snažil mikrotransakcie nasúkať aj tam, kde nepatrili, teda to plnej hry za 60€ (kde očakávate, že si všetok obsah odomknete pomocou herného progresu). Celé EA sa z jeho objavu predátorských mikrotransakcií tešili tak, ako keby Patko práve vynašiel oheň, tak sa rozhodli, že to musí byť v každej hre, ktorú chceli vydať a ich hlavnou obeťou stala *FIFA*. EA postupne začala skupovať rôzne vývojárske štúdiá, len aby ich mohli zrušiť hneď, ako sa ich ďalšia hra bude zle predávať alebo ak sa do ich hry nedajú dať mikrotransakcie. Povedali si, že sa prekonajú a vykopú ešte hlbší tunel pod imaginárnou latkou a vydajú *Battlefield V*, ktorý sa skladal z dvoch vecí: historického revizionizmu a z mikrotransakcií. Hráči si však všimli, čo EA stvára, tak sa postavili na odpor. EA sústredilo na ceny ich akcií na burze a na mikrotransakcie viac ako na spokojnosť zákazníka, hráči začali šíriť kampaň proti nekalým praktikám EA. Kým si teda EA a Patuško si spokojne plnili peňaženky, hráči v spolupráci s hernými kritikmi (a čiastočne aj súdnymi systémami po celom svete) usilovne pracovali na tom, aby EA dostalo poriadne na frak. Samozrejme, že dostali po nose tak, ako nikdy predtým. EA sa zrejme nepoučilo z *Star Wars: Battlefront 2* kontroverzie (kde bolo nutné vybrať kreditku, ak ste chceli mať aký-taký zážitok z hry) a z *CS:GO Lotto* kontroverzie (v skratke: dvaja chlapíci zatajili, že vlastnia gamblingovú stránku, pár ľudí ich odhalilo a nasledovalo masívne zatváranie CS:GO kasína), takže nasledovalo to, čo každý očakával. Zákazy lootboxov vo viacerých krajinách a súdne spory. Patrik však videl, čo sa deje a naplánoval útek z lode. K *Battlefieldu V* sa vyjadril nasledovne: „Ak sa vám to nepáči, nekupujte to.” A div sa svete, hráči ho naozaj prestali kupovať. *Battlefield V* bol menej predávaný ako *Battlefield: Hardline* (a to bol *Hardline* považovaný za totálny

prepadák). Toto nebol len prepadák, toto bol absolútny masaker. Patrik pred opustením lode ešte vybrakoval firemnú pokladničku a zobral si so sebou skromné odstupné 20 miliónov dolárov v EA akciách na burze. Následne sa celá loď EA začala rúcať a ceny akcií padli ešte rýchlejšie ako komunizmus tu u nás. Ceny akcií sa tak ocitli tam, kde boli na začiatku roka 2016. Tri roky rastu ceny akcií EA a všetko im to zničil nejaký človečik len vďaka vete „Ak sa vám to nepáči, tak to nekupujte.”

Čo si z tohto príbehu môžeme odnieť? Aj napriek tomu, že EA dostalo ako mediálnu, tak finančnú nakladačku rozmerov Hirošimy a Nagasaki, naďalej budú strkať do každého možného rohu ich hier mikrotransakcie. Vďaka EA sa stali mikrotransakcie neodmysliteľnou súčasťou multiplayer gamingu, tak začal trpieť celý žánr. Od nevinných skinov, ktoré mali zarobiť nejaký ten extra dolár vývojárom, cez zamknutie niektorých dôležitých elementov za paywallom, až po úplnú zmenu hry na obchod, to všetko spôsobilo hlboké rany. Možno EA v budúcnosti skrachuje a odkúpi ich nejaký gigant. Možno sa jedného dňa do MP hier vráti férová monetizácia, ktorá nechce hráča ošklbať aj o obličku. Možno konečne prestanú byť MP hry monotónnymi. Ale ten deň je zatiaľ v nedohľadne.

Preto som znechutený multiplayer gamingom. Vývojári zabudli inovovať a vymýšľať nové elementy do hier, a viac sa sústredili na nové spôsoby monetizácie hráča. Každá multiplayerová hra v dnešnej dobe obsahuje mikrotransakcie a systém, ktorý umelo podnecuje kompetitivitu vďaka bezvýznamnému vyznamenaniam pri mene. Kým sa nevrátim do čias Counter-Striku, keď nikomu nešlo o rank, ale o zábavu, dovtedy bude gaming trpieť. Čím ďalej, tým viac ľudí si uvedomuje aká strata času a peňazí je multiplayer gaming.

Dávid Novotný, IV. A

WiFi teplomer

Viac ako dva roky meria a odosiela každú minútu na balkóne teplotu, neskôr aj vlhkosť a tlak. Vznikol ako jeden z mojich prvých zariadení potom, ako som objavil veľmi zaujímavý mikročip ESP8266, ktorý je veľmi populárny svojimi nekonečnými možnosťami využitia hlavne vďaka WiFi pripojeniu a svojej cene, ktorá začína už od 1,20 €.

Hardvér teplomeru sa, samozrejme, skladá z ESP8266 konkrétne modulu ESP-12E. Ďalej z digitálneho čidla teploty DS18B20, ktoré je umiestnené za satelitnou parabolou, aby meralo teplotu v tieni. Teplomer okrem teploty meria aj vlhkosť vzduchu čidlom SHT30 a atmosférický tlak čidlom BMP180. Napájanie som vyriešil zvonkovým transformátorom, z ktorého sa pomocou step-down meniča získava potrebné napätie 3,3V.

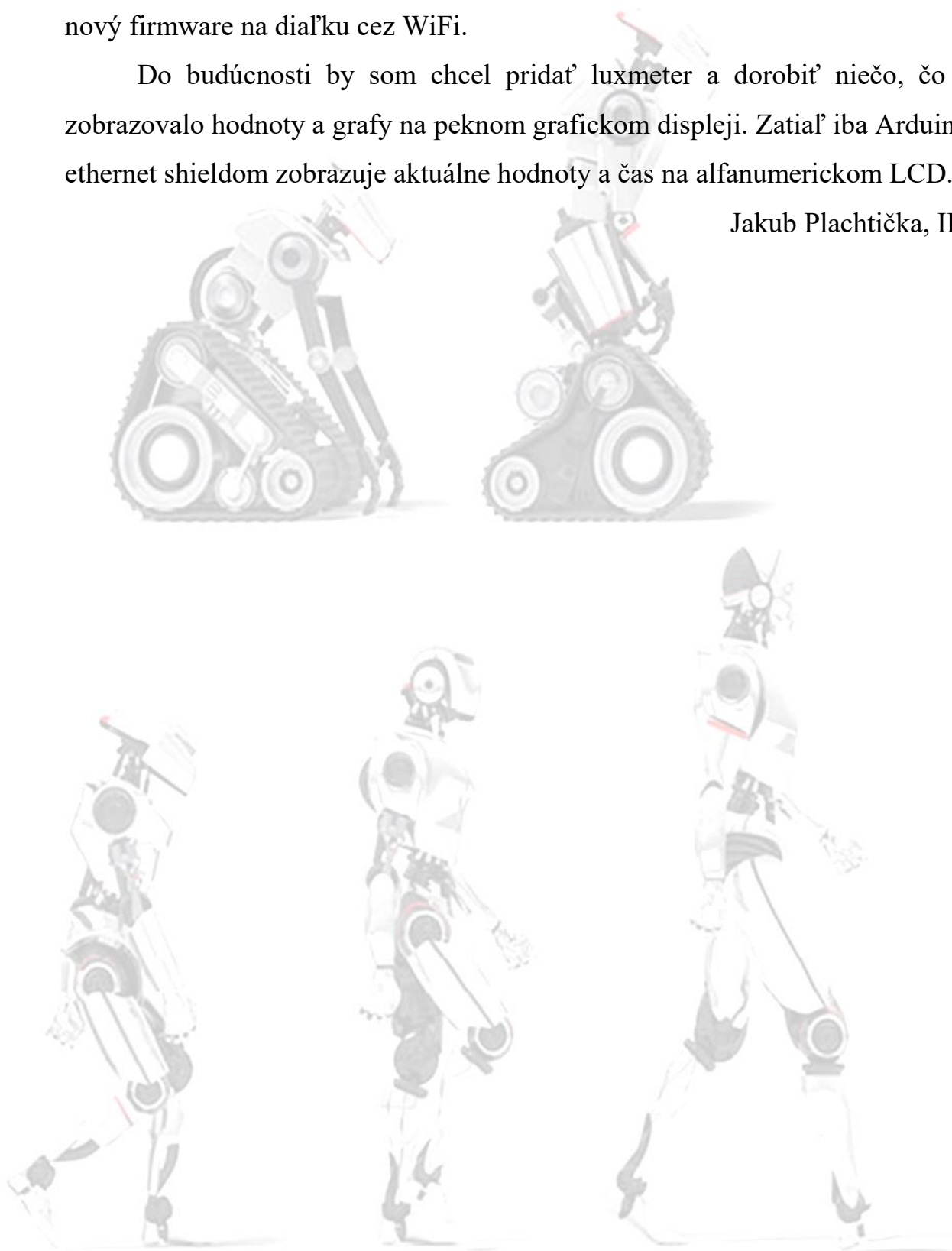
Softvér teplomera namerané hodnoty odosiela každú minútu na servery nitra.tmep.cz a thingspeak.com, kde sú tieto údaje verejne dostupné, zaznamenávané a zobrazované v prehľadných grafoch. Taktiež obsahuje webserver, na ktorom je možné zobraziť aktuálne namerané hodnoty, graf za posledných 24 hodín a aktuálny stav. Pre možnosť zmeniť údaje potrebné na pripojenie k WiFi sieti alebo adresy serverov, na ktoré má teplomer odosielať hodnoty, obsahuje taktiež stránku s konfiguráciou. Aby mali aj iné zariadenia jednoduchý prístup k nameraným hodnotám, teplomer poskytuje tieto hodnoty v jednoduchom formáte JSON.

Všetky súbory potrebné pre webserver a konfigurácia sú uložené v súborovom systéme [SPIFFS](#). Pre jednoduché programovanie teplomer umožňuje nahrat' nový firmware na diaľku cez WiFi.

Do budúcnosti by som chcel pridať luxmeter a dorobiť niečo, čo by zobrazovalo hodnoty a grafy na peknom grafickom displeji. Zatiaľ iba Arduino s ethernet shieldom zobrazuje aktuálne hodnoty a čas na alfanumerickom LCD.

Jakub Plachticka, II. B

Vojna prúdov „aneb“ ako to s tou elektrinou v dejinách ľudstva vlastne bolo

10. júla tohto roku to bude presne 163 rokov, čo uzrel svetlo sveta geniálny fyzik srbského pôvodu, vynálezca a konštruktér mnohých elektrických strojov a prístrojov. Jeho patenty a teoretická práca formovali základ moderných systémov na striedavý prúd, vrátane polyfázových energeticko-distribučných systémov a motorov na striedavý prúd, ktoré umožnili začiatok etapy zvanej Druhá priemyselná revolúcia. Týmto génom nie je nik iný, než NIKOLA TESLA, ale o ňom neskôr.

Rozhodol som sa, paradoxne ako učiteľ dejepisu, prispieť do nášho školského časopisu, ktorý by mal s otvorenou náručou vítať články s technickým zameraním. Tento článok však nebude čisto technický. V náčrte nám ozrejmi dejinný proces objavovania fenoménu elektriny a jej veľké vyvrcholenie v tzv. „vojne prúdov“. Dejiny, aj keď pre niekoho neoblíbené, majú svoje miesto v každom odvetví vedy, umenia či technológií. Bez dejín by sme neboli schopní napredovať do budúcnosti, poučení vlastnými chybami či úspechmi.

Ľudia sa dostali najprv do kontaktu so statickou elektrinou, ktorá sa prejavuje neviditeľnou magnetickou silou. Totiž to elektróny v pohybe vytvárajú elektrický prúd a magnetické pole. Už Táles z Milétu zaznamenal, že papyrus je priťahovaný na jantárovú tyč otieranú o oblečenie. Poznatok statickej elektriny využívali mnohí zabávači pri rôznych stolovaniach. Napríklad zelektrizovanou tyčou priťahovali porozhadzované vtáacie perá či sa pre zmenu trením o tyč

zelektrizovali sami a potom len prstom „zapálili“ cez iskru koňak v pohári. Šikovným dobovým fyzikom sa neskôr podarilo zostrojiť akýsi valec s ďalšími dôležitými komponentmi, ktorý keď krútili, generovali statickú elektrinu. Na scénu teda postupne prišla snaha „uväzniť“ túto statickú elektrinu v nádobe s vodou. Istý vedec, ktorého meno si žiaľ nepamätám, do nádoby umiestnil drôty, ktoré najprv napojil už na zmienený valec a točením obsah nádoby nabil. Nádobu uzavrel a drôt z vnútra napojil na kovovú hlavičku na vrchnáku nádoby, ku ktorej prikladal iné drôty a pozoroval viditeľné iskrenie, čo ho naozaj udivovalo. Raz však nádobu vzal do ruky. Ruka a obsah nádoby mali rozdielne náboje, avšak sklo zabráňovalo ich vzájomnej väzbe, čo si dotýčny pán v danej situácii neuvedomil a dotkol sa prstom kovovej hlavičky. Prásk, dostal silnú ranu! Medzi jeho prstom a hlavičkou prebehla silná a jasná iskra, vďaka jej „kráse“ možno ani nevnímal silný kopanec. Do zápiskov si však zaznamenal, že dotýkať sa hlavičky holou rukou, pričom nádobu drží v druhej ruke, neodporúča. Sila náboja bola totiž silnejšia, keď nádobu držal v ruke, ako keď len stála na umelej podložke.

Elektrinou s ťažkou silou organizmov sa zaoberal Luigi Galvani. Ako fyziológ bol prvým, kto skúmal elektrické javy pri pohybe svalov. V roku 1771 objavil, že svaly mŕtvych žiab sa sťahujú, keď ich zasiahne iskra zo zdroja statickej elektriny. Neskôr zistil, že svaly sa sťahujú aj vtedy, keď sa ich dotýka bimetalickým oblúkom. Tento fyziologický jav dostal názov „galvanizmus“. Galvani sa domnieval, že objavil zvláštny druh elektriny, „živočíšnu elektrinu“, elektrické fluidum, ktoré nervy roznášajú po svaloch, pričom svaly samé túto elektrinu aj generujú. Pre Galvaniho elektrina bola neoddeliteľná od života a od živých tvorov. Galvanimu však v relevancii vedeckých výskumov bránila silná viera, ktorá na druhej strane chýbala jeho oponentovi grófovi Alessandro Giuseppe Antonio Anastasio Voltovi. Ten sa dozvedel o Galvaniho pokusoch s „elektrifikovanými mykajúcimi sa žabími stehienkami“ a jeho vitalistický výklad vyhlásil za nesprávny. Vyslovil domnienku, že „živočíšna elektrina“ má

fyzikálny základ, že jej zdrojom a príčinou je chemická reakcia dvoch kovov. Úsilie dokázať, túto svoju koncepciu priviedlo Voltu neskôr k zostrojeniu prvého elektrického článku – Voltového stĺpa, ktorý generoval elektrinu prostredníctvom chemickej reakcie. Voltov stĺp je vlastne historicky prvá elektrická batéria. Princípom bolo kladenie rôznych plieškov na seba, medzi ktoré kládol akési vatové vankúšiky napustené roztokom elektrolytu. Usporiadanie bolo takéto: na medený kotúč sa položil zinkový, potom súkenný, zase medený, zinkový, súkenný kotúč atď. Konce stĺpa, medený a zinkový, nazval Volta pólmi. Na jednom z nich sa objavil kladný a na druhom záporný elektrický náboj. Ak sa tieto dva póly spojili vodičmi, prechádzal nimi dosť silný, dlhotrvajúci elektrický prúd. Takto presvedčivo dokázal neudržateľnosť predstáv zástancov živočíšnej elektriny, ktorí tvrdili, že v Galvaniho pokusoch je zdrojom prúdu živočíšna elektrina.

Veľmi zaujímavou osobnosťou v oblasti objavovania elektriny bol aj Benjamin Franklin. Ten do búrkového mračna vypustil šarkana a objavil, že blesk je istá forma elektriny. Vynašiel tiež bleskozvod. Ako prvý opísal kladný a záporný elektrický náboj.

V tejto oblasti poznáme mnoho zaujímavých vedcov a objaviteľov. Mňa však výsostne zaujímajú vedecké konfrontácie a spory vedcov či objaviteľov, ktorí sa za každú cenu snažia dokázať svoju pravdu. Jeden takýto spor, Galvani vs. Volta, som už spomenul. Svet skôr pozná spor Tesla vs. Edison. Elektrická energia a prúd už v ich dobe nebola žiadna novinka. Nie je však prúd ako prúd. Prvým v tomto smere prišiel na scénu Thomas Alva Edison, ktorému sa pripisuje aj vynájdenie žiarovky, čo však nie je celkom pravda. Prvé pokusy o zostrojenie žiarovky spadajú do roku 1854, kedy prvý odporový zdroj svetla vytvoril nemecký hodinár Henrich Göbel. Elektrickú žiarovku, blízku tým súčasným, vynášli nezávisle na sebe Joseph Swan z Newcastle vo Veľkej Británii v roku 1878 a Thomas Edison v USA v roku 1879. Edison len vylepšil a zefektívnil odpor vznikajúci tečením prúdu cez vlákno v žiarovke. Používali sa

rôzne kovy, Edison použil vlákno uhlíkové, dnes sa zvyčajne využíva volfrám, ktorý lepšie odoláva vysokým teplotám. Osobne nespochybňujem Edisonove veľké prínosy v odbore elektrotechniky, avšak musím konštatovať, že svojou prešpekulovanosťou a podnikaním si práve on pripísal na svoje konto mnoho patentov, ktoré však nemuseli byť primárne jeho dielom. Ale vráťim sa k spomínanému prúdu. Edison bol silným propagátorom jednosmerného elektrického prúdu, ktorý bol v jeho čase veľkým hitom. Je to prúd, ktorý v čase nemení ani veľkosť, ani smer. Označenie smeru jednosmerného prúdu je dohodnuté ako smer pohybu kladne nabitých častíc (od kladného + k zápornému – pólu zdroja), hoci v kovoch (najbežnejších vodičoch) sa pohybujú záporne nabité elektróny a to vždy len jedným smerom. Edisonovi sa podarila elektrifikácia niektorých miest v USA. Prvým takýmto mestom bol samozrejme New York, kde Edison otvoril v roku 1882 v Pearl Street prvú elektráreň, ktorá poskytla svetlo celej obchodnej a finančnej štvrti mesta. V mestách, kde bola elektrifikácia prostredníctvom jednosmerného prúdu bolo mnoho, mnoho, mnoho a ešte raz mnoho káblov (vodičov) a približne toľko hlučných generátorov, ktoré boli na každom kroku, nakoľko prílev elektriny bol len na krátke vzdialenosti. Zaiste si Edison získal v oblasti elektrifikácie miest prvenstvo, ktoré bolo sentimentálne vyjadrené počas jeho pohrebu, kedy boli v USA zhasnuté všetky žiarovky. Hľadiac na elektrifikáciu jednosmerným prúdom z dnešnej perspektívy už vieme, že to bola málo efektívna. In margine, predtým boli do domov zavádzané plynové trubice ústiace do horákov umiestnených v každej izbe ako svetelné telesá. Pouličné osvetlenie zabezpečovali silné, akési oblúkové lampy, v ktorých medzi dvoma pólmi iskrila elektrina produkujúca silné svetlo.

Druhý predstaviteľ, Nikola Tesla, paradoxne pracoval najprv pre Edisona. Učinil tak v roku 1884, kedy začal pracovať vo firme EDISON CO, pretože od malička si predstavoval ako spolu s Edisonom vynaliezajú rôzne vynálezy. Avšak po nezhodách s Edisonom, súvisiacich hlavne s nedostatočným Teslovým

finančným ohodnotením, v roku 1886 založil vlastnú firmu: Tesla Electric Light & Manufacturing. Firma hlavne vyrábala a patentovala vylepšenia oblúkových lúčových lamp. Tesla mal však zakrátko nezhody s investormi, pretože chcel vyrábať striedavý prúd, s čím nesúhlasili a vyhodili ho. Prácu v „elektrickom odbore“ si nevedel hneď nájsť, a preto istý čas musel ako robotník kopat' jamy. V roku 1887 podpísal zmluvu s Edisonovým veľkým rivalom George Westinghouseom, ktorého zaujali Teslove nápady a od ktorého tak obdržal 1 000 000 dolárov, za ktoré si zariadil vlastné laboratórium. Pokračoval v ňom vo svojom výskume striedavého prúdu a urobil v ňom aj mnoho iných objavov. Dôležitým bol už spomenutý George Westinghouse, ktorý kúpil niekoľko patentov týkajúcich sa elektriny a založil elektrárenskú spoločnosť. Tá zaviedla elektrické osvetlenie na celom území mesta Great Barrington (Monestier, 1998, s. 307). Tak začal stret dvoch technologických koncepcií. Edison vyrábala a distribuoval jednosmerný prúd a Westinghouse prúd striedavý. Striedavý prúd je elektrický prúd, ktorého smer a veľkosť sa v závislosti od času menia. Elektrický prúd v obvyklej elektrickej sieti má sínusovitý priebeh, bez fázového posuvu. Jeho vynálezcom je práve Nikola Tesla. Veľkou výhodou striedavého prúdu je to, že jeho transformácia prebieha takmer bez strát pomocou transformátora, ktorý sa skladá z primárneho a sekundárneho vinutia, tzn. že je pomerne ľahké zmeniť ho z malého na veľké a naopak. Pri transformátore platí pravidlo, že keď sa zvýši napätie dvakrát, prúd sa naopak dvakrát zníži. Tento jav sa využíva pri prenose prúdu na diaľku. Striedavý prúd je teda efektívnejší, ľahšie využiteľný a lacnejší, preto si začal získavať veľké uznanie v spoločnosti. Edison začal strácať svoj podiel na trhu a tlačení akcionárimi spustil cez tlačovú kampan' tzv. Voju prúdov. Išlo vlastne o snahu preukázania veľkej nebezpečnosti striedavého prúdu. Domnieval sa, že ak bude striedavý prúd v mysli spoločnosti spájaný s nebezpečenstvom, zaistí si doménu v elektrifikácii jednosmerným prúdom. Prívržencom Edisona bol istý Harold Brown, ktorý nie len, že cez tlač pľul na konkurenčný blok, ale aj usporiadaval turné po USA, pri ktorom

organizoval naozaj nechutné predstavenia. Pri každom príchode do nejakého mesta vyhľadal miestu pouličnú spodinu, ktorá mala pre neho odchytiť túlavé psy a mačky, ktoré potom v teatrálnych predstaveniach usmrcoval striedavým prúdom, poukazujúc tým na nebezpečenstvo používania striedavého prúdu, pri ktorom stačilo len 300 voltov na usmrtenie zvierat, pričom pri jednosmernom prúde zvieratá prežili i napätie 1000 voltov. Na konci Harold usporiadal celonárodnú tlačovú konferenciu, na ktorej boli prítomní okrem novinárov aj odborníci na elektrinu. Na tejto tlačovke usmrtil psa vážiaceho 38 kg striedavým prúdom. Po tomto ohavnom divadle slávnostne prehlásil: „*Striedavý prúd sa hodí len na likvidáciu psov, k zabíjaniu zvierat na jatkách a,*“ dodal žartovne, „*k popravovaniu zločincov*“. Tak sa aj stalo a vynašlo sa na podnet Harolda Browna elektrické kreslo, ktoré bolo považované za humannejšie riešenie popravy ako obesenie (Monestier, 1998, s. 309 – 311). Tesla na všetky tieto ohavnosti reagoval galantným pokusom, kde oblečený v akejsi železnej sieťovine, nechal cez seba držiak železnú tyč prechádzať striedavý prúd, ktorý okolo neho žiarivo iskril, čím preukázal, že pokiaľ človek vie ako narábať so striedavým prúdom, nič mu nehrozí (mimochodom frekvencia 50 Hz používaná v EU vie brilantne vyradiť z činnosti srdce, ktoré funguje na dosť podobnej frekvencii).

Nikola Tesla bol v mnohom väčší génus ako Edison. Mal fotografickú pamäť a vedel komponovať v mysli svoje projekty v 3D. V porovnaní s Edisonom dbal na svojom zovňajšku, vždy bol elegantne oblečený a nikdy sa nefotil z profilu uvedomujúc si asi svoju „profilovú šerednosť“, kvôli nosu. Edison naopak často strapatý a pokvapkaný kyselinami propagoval na tlačovkách svoje vynálezy. Hoci bol Tesla veľký vedecko-technický génus, nemal výraznejšie podnikateľské schopnosti, často sa zadlžoval a mal právnické problémy v uznaní viacerých svojich patentov, pričom sa dostal do konfliktov s inými vynálezcami a podnikateľmi, predovšetkým s Thomasom Alva Edisonom a s Guglielmom Marconim. Neskôr sa navyše zaoberal vizionárskymi, no ťažko

zrealizovateľnými a drahými projektmi, ako bola napr. bezdrôtová distribúcia elektriny. Kvôli všetkým týmto faktorom sa dostal do finančných problémov, utiahol sa do ústrania, kde dementnel na nedostatok využiteľnosti svojich kapacít, stránil sa spoločnosti, ktorú mu nahrádzali holuby, s ktorými sa rád zhováral. Dokonca smrť jedného z jeho obľúbených holubov vraj niesol ako stratu člena rodiny. Zomrel 7. januára 1943 pomerne chudobný a zabudnutý v jednom z newyorských hotelov vo veku 86 rokov.

MONESTIER, Martin. *Historie trestu smrti: dějiny a techniky hrdebního trestu od počátků po současnost*. Vyd. 1. Překlad Vladimír Čadský. Praha: Rybka Publishers, 1998, 405 s. ISBN 80-717-6812-X.

Mgr. Karol Gazdík

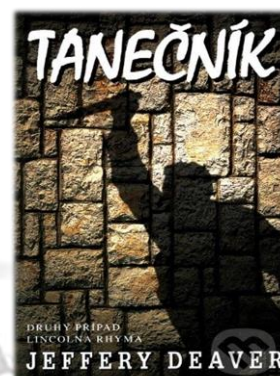

Detektívne okienko

Jeffery Deaver - Tanečník

Aj tento Deaverov román posilňuje prítomnosť jeho najobľúbenejšej postavy. Super geniálneho detektíva Lincolna Rymea, ťažko ochrnutého na špeciálnom vozíku, pohybujúceho len hlavou a trochu aj jedným prstom.

Kniha začína pomerne banálne americky. Kolektív FBI okolo hlavného mozgu Rymea a jeho veľmi šarmantnej červenovlásky, mimoriadne nadanej kolegyni, policajtky Amelie Sachsovej, sa snaží dolapiť veľmi profesionálneho nájomného vraha, prezývaného celkom neškodne – Tanečník. Prezývka je v skutočnosti ocenením jeho kvalít, pretože už sa vyznamenal viacerými nájomnými vraždami, ktoré previedol nielen dokonale, ale hlavne – zmizol vždy bez akejkoľvek stopy. Bežní kriminalisti si s ním nevedia rady, a tak prípad ide pre Lincolna. Má chrániť troch svedkov ťažkého podvodu istého Hansena, ktorého policajti podozrievajú z toho, že si najíma Tanečníka na likvidáciu týchto svedkov. Lincoln však má aj osobný dôvod dostať Tanečníka. V nedávnej minulosti mu zlikvidoval zopár kolegov.

Dej len postupne začína naberať na obrátkach (hoci prvého svedka zlikviduje Tanečník už na začiatku). No napätie sa postupne rapídne zvyšuje a ako to už u Deavera býva, druhá časť románu prerastie do poriadne nervydrásajúceho príbehu, do ktorého ešte autor, ako je jeho zvykom, pridáva nečakané zvraty. Tento raz však ešte viac pridal na plyn a hlavný zvrat je doslova šokujúci.

Aby sme neprehrádzali vlastný obsah celého románu, povedzme len stručne. Zabezpečený dom, do ktorého dal Lincoln umiestniť zostávajúcich

svedkov – majiteľku malej nákladnej leteckej firmy a jej kolegu, sa zdá byť nedostupný. Kamerané systémy, nepriestrelné sklá, po zuby ozbrojení policajti a skúsený špecialista a snajper Roland Bell priamo pri ruke oboch svedkov. Tanečník je však geniálny stratég a zároveň muž, pre ktorého je zabíjať otázkou zmyslu života. Berie síce veľké provízie, ale ešte väčším magnetom je pre neho výzva a prestíž dokázať, že preštil súpera – teda obeť a následne aj políciu. Zabezpečený dom ho nielen neodradí, ale skôr navnadí. Celý súboj sa tak vlastne odohráva ako šachová partia medzi mozgami Lincolna a Tanečníka, ktorému sa snaží škodiť aj Lincolnova pravá ruka Amelia. Je dôvtipná, riskujúca, bystrá skoro ako sám Lincoln.

Lincoln si poskladá štruktúru myslenia Tanečníka, predvída jeho konanie na dva ťahy dopredu, ale nestačí to. Tanečník je súper, akého ešte nestretol. Je flexibilný, pohotový, precízny a mimoriadne kreatívny. Podarí sa napokon Lincolnovi obklopenému skúseným tímom agentov a najmodernejšej počítačovej techniky zachrániť zostávajúcich svedkov a dostať Tanečníka, hoci ten na svojich miestach činu nenechá ani len zlomok odtlačku prsta? Tipovanie je veľmi ťažké, treba si tú knihu prečítať.

PhDr. Milan Bíro

Prípady, kedy tabuizovanú lexiku možno nahradiť korektnou slovnou vatou

Nadávky a úprimné vyjadrenie skutočnosti sa dajú vyjadriť jemne a korektne. Problém je, že hlupák potom nepochopí, že ho urážate ☺.

BEZDOMOVEC – rezidenčne flexibilný jedinec.

BLBEC – produkt alternatívnej logiky.

BORDELÁR – človek milujúci priestor s alternatívnou organizáciou.

BURAN Z VIDIEKA – regionálne ukotvený jedinec, uznávajúci dedičstvo ľudovej tradície.

DEMENT – edukatívne deficitný spoluobčan.

FLÁKAČ – motivačne deficitný občan.

HAJZEL – eticky dezorientovaná osoba.

HLUCHÝ – jedinec preferujúci vizuálnu orientáciu pred sluchovými vnemami.

IGNORANT – človek s programovou chybou spracovania informácie.

KANIBAL – vnútrodruhovo nutriifikovaný (živený) jedinec.

KLAMÁR – jedinec s epistemologicky (epistemológia - teória poznania) sa meniacou realitu.

KRETÉN – alternatívne inteligentný jedinec.

KRIPEL – alternatívne schopný jedinec.

KRPEC – vertikálne znevýhodnený spoluobčan.

MAGOR – emocionálne osobitý jedinec.

MIMOŇ – jedinec odlišne orientovaný v realite.

NAJHORŠIE – najmenej najlepšie.

NOVINÁR – osoba živiaca sa tvorbou sémantickej hmly.

OGRCANEC – človek s neplánovaným spätným výdajom kalorického príjmu.

PABLB – osoba so selektívnym vnímaním.

PIJAN – osmoticky (osmóza - prenikanie tekutín bunkovou membránou) nevybalansovaná osoba.

PLEŠIVEC – vlasovo deficitný spoluobčan.

PRISŤAHOVALEC – osoba s nešpecifikovanou cieľovou destináciou.

SMRAĎOCH – gastroenterologicky expresívna osoba.

SOCKA – ekonomicky marginalizovaný jedinec.

SPOMALENEC – časovo posunutý spoluobčan.

SRÁČ – človek odmietajúci prijať zásadné životné výzvy.

SVIATOČNÝ OPILEC – kalamitný pijan východného typu.

ŠKAREDÝ ČLOVEK – kozmeticky diferentný jedinec.

TLSTOPRD – energeticky saturovaný (nasýtený) jedinec.

VRAH – anetická (necitlivá) osobnosť s nedostatkami empatie.

ZLATOKOPKA – osoba so zvýšenou vnímavosťou ku kvalitám starších jedincov.

Zdroj internet - upravila Mgr. Katarína Hrnčárová

Chcem

Nechcem už s ňou mať vážny vzťah
Nechcem o ňu mať strach
Nechcem jej znovu podľahnúť
Nechcem sa ňou nechať strhnúť
Nechcem kvôli nej žiarliť
Nechcem sa už o ňu biť
Nechcem získať jej pozornosť
Nechcem byť tá istá osobnosť

Ale

Nechcem žiť bez pohľadu do tej tváre sladkej
Nechcem byť bez nej na ceste veľkej
Nechcem na ňu zabudnúť
Nechcem naše priateľstvo prebodnúť
Nechcem aby jej niekto ublížil
Nechcem aby ju ktokoľvek zastavil
Lebo by to bolo to posledné čo by skúsil
Len vďaka nej som ten kto píše tieto riadky
Bez nej by som bol nikto
ktorého sen by bol krátky
Ona zo mňa urobila človeka
ktorý nič nechce...
keď

Kristián Hanák, II. B

Priateľ

Opäť je tu jar
a ty si sa neposunul ďalej,
ale praješ si zdar,
vravíš iba: Nalej!

Na všetko zabudnúť,
zabudnúť na svet,
a chvíľu pobudnúť
v ríši záster.

Ale stále stojíš
na tom istom mieste,
s každým iba brojíš,
a nevieš o inej ceste.

Si opustený, aj keď ťa druhí volajú,
o čo tu ide - začínaš chápať,
vidíš, že druhí ťa nechajú,
keď vidia, že začínaš tápať.

Sny ti padajú
ako vzdušné zámky,
keď to druhí zbadajú,
počuješ iba poznámky.

Potrebuješ dobrého priateľa,
ktorý sa vždy postaví za teba.

Marek Porubský IV.M

Slovenčinársky vtip

Jeden muž stál pred súdom, pretože zbil svoju ženu.

Sudca: „To je veľmi brutálny čin. Ak chcete, aby vám bol trest sčasti zmiernený, musíte nám vysvetliť motív svojho činu.“

Muž: „Keď ona bola tak obmedzená, že som ju jednoducho musel zabiť.“

Sudca: „Ved' to, čo nám teraz hovoríte, váš čin ešte zhoršuje. Ak nechcete, aby vás prísediaci už dopredu odsúdili, tak nám predložte aspoň jedno poľahčujúce vysvetlenie.“

Nato sa muž rozhovoril:

„Bývame na 13. poschodí jedného vysokého domu. Na prvom poschodí žije rozkošná rodina hotelového vrátnika, ktorá má tri deti. Je ale strašné, že ich deti zostali od prírody neobyčajne malé. Ten dvanásťročný meria 80 cm a ten devätnásťročný 90 cm.“

Jedného dňa som prišiel domov a moja žena hovorí: „V rodine nášho vrátnika je niečo zlé. Tie ich deti sú praví **pyrenejovia**.“

Ja hovorím: „Nie, ty myslíš, že sú **pygmejovia**.“

„Nie,“ hovorí moja žena, „**pigmej** je látka, ktorú má človek pod kožou a tvoria sa z nich pehy.“

Ja hovorím: „To je **pigment**.“

„Nie,“ hovorí moja žena, „pigment je to, na čo písali starí Rimania.“

Ja hovorím: „To je **pergamen**!“

„Nie,“ hovorí moja žena, „**pergamen** je, keď básnik začne niečo písať a potom to nedokončí.“

Pán sudca, musíte oceniť, že som sa ovládol, zamlčal slovo **fragment**, sadol som si odovzdane do kresla a začal čítať noviny. Náhle však ku mne prišla žena s vetou, po ktorej som usúdil, že je zrelá do blázinca.

Takže moja žena: „Miláčik, pozri sa, čo tu stojí!" Otvorí knihu, ukáže na jedno miesto a hovorí: „Slnečník kabelky bol učiteľkou pasáka 15.“ Vzal som knihu a stále ešte pokojne vysvetlil: „Ale miláčik, to je francúzska kniha a francúzsky text. Tu sa píše: „*La Marquise de Pompadour est la Maitresse de Louis XV.*“ To znamená: „Markíza Pompadour bola milenkou Ľudovíta XV.“

„Nie,“ hovorí moja žena, „to musíš prekladať doslovne: La Marquise - slnečník, Pompadour - kabelka, la Maitresse - učiteľka, Louis XV - pasák 15. (Pozn.: franc. Lése čítaj Luis značí prenesene označenie pasáka prostitútok). Ja to musím predsa vedieť úplne presne, ja som si totiž objednala pre svoju výučbu francúzštiny vynikajúceho **legionára**.“

Ja hovorím: „Ty myslíš **lektora**.“

„Nie,“ hovorí moje žena, „**lektor** bol antický grécky hrdina.“

Ja hovorím: „To bol **Hektor** a ten bol z Tróje.“

„Nie,“ hovorí moje žena, „**Hektor** je plošná miera.“

Ja hovorím: „To je **hektár**.“

„Nie,“ hovorí moja žena, „**Hektár** je nápoj bohov.“

Ja hovorím: „To je **nektár**.“

„Nie,“ hovorí moja žena, „**Nektár** je rieka v južnom Nemecku.“

Ja hovorím: „To je **Neckar**.“

Moja žena: „Ved' predsa poznáš tú krásnu pesničku o Rýne a **Nektári**, ktorú sme nedávno spievali ako **duo**.“

Ja hovorím: „To sa volá **duet**.“

„Nie,“ hovorí moja žena, „**duet** je, keď majú dvaja muži súboj so šablou.“

Ja hovorím: „To je **duel**.“

„Nie,“ hovorí moja žena, „**duel** je diera v hore, ktorou prechádza vlak.“

A ďalej, pán sudca, ďalej som to už nevydržal. Vzal som kladivo a ženu ním zbil!“

Nastala chvíľa mlčania, po nej sudca vstal a vyriekol ortiel: „Oslobodený! Ja by som ju zbil už pri Hektorovi!“

(Zdroj internet - upravila Mgr. Katarína Hrnčárová)

An informal letter – My birthday

‘Sup, cuz?

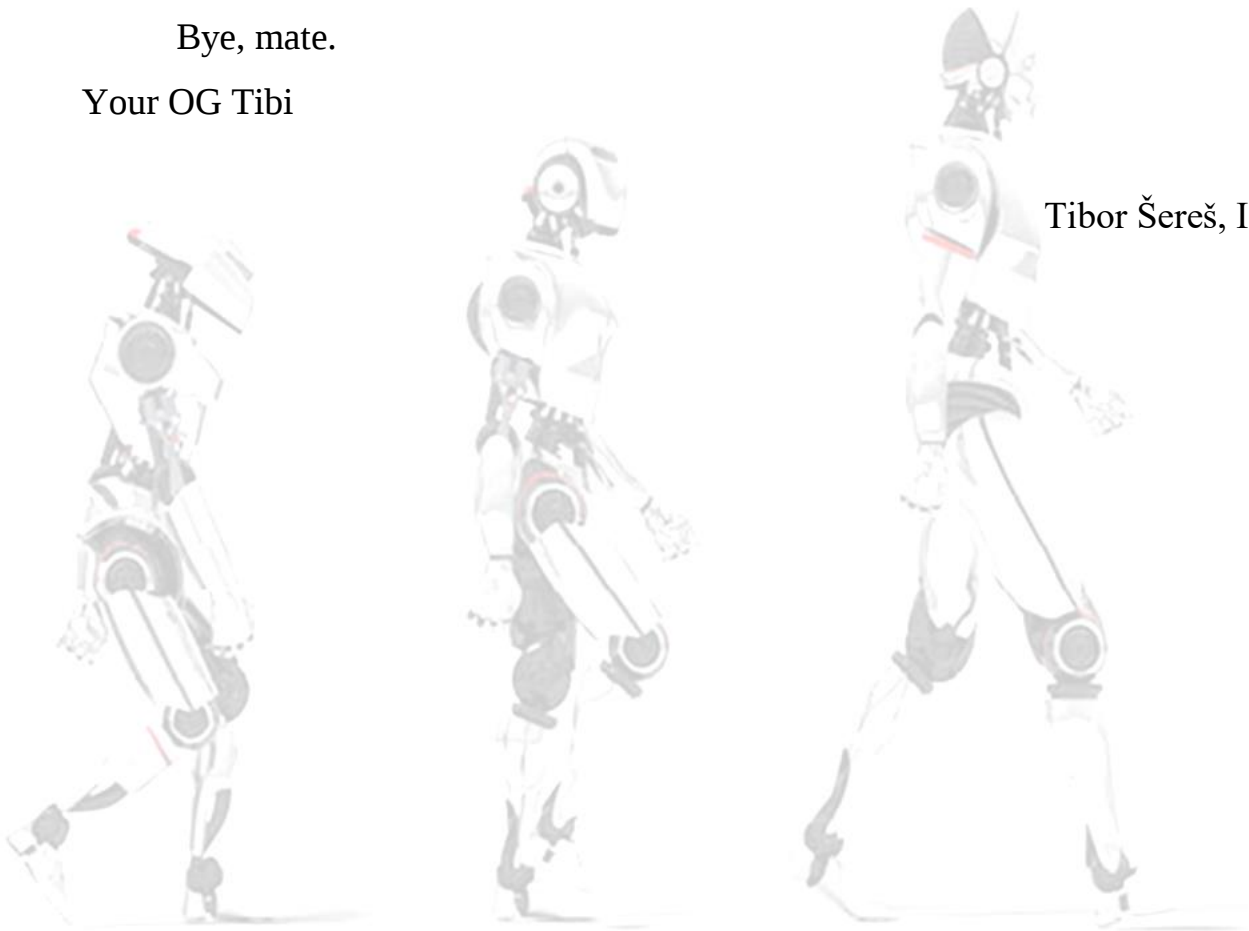
Thank you for the 64 Impala full of soft drinks. One day I was cruising down the street in my 64 like Eazy – E when I saw the Tropicana pub. That was the moment when I realized I must do the party there. So, I talked with the owner and he called my homeboyz. The party was awesome. My parents bought me a Subaru Impreza STI with a 2.5 liter boxer engine, but I couldn’t drive it. So, I only started it and when I pushed the throttle, the car started shooting flames. I accidentally set the pub on fire and then the whole pub started burning. Fortunately, nobody got hurt.

I wrote this letter very fast, because I must study the Slovak language. I hope you will get this letter.

Bye, mate.

Your OG Tibi

Tibor Šereš, I. B

DESCRIPTION OF A PERSON

(written by an anonymous fourth-grader)

I'm going to describe a popular footballer, Lionel Messi, because he is my favourite football player and the person I admire.

Lionel Messi was born in 1987 in Argentina. When he was 10 years old, he was diagnosed with a growth hormone deficiency and the therapy was extremely expensive. Since he was a talented child, Football Club Barcelona offered to pay for the hormone if he would move to Spain and play for them.

Nowadays, he is 31 years old, and he is still quite short. He has tiny brown eyes and also short brown hair. In recent years he has been growing a ginger beard and moustache, too. His body is muscular and he has several tattoos on it. The largest ones are on his left calf and right arm.

What I find very admirable about him is his character. When he was younger, he used to be very shy and introverted. Now he is confident and relaxed all the time. Even though he earns several millions every month, he stays extremely modest and gives a lot of money to charitable organisations, which is what I like most.

I first saw Leo Messi on television in 2007 when he was playing a great match, but I favoured him mostly because of his generous and modest nature. Leo is also one of the main reasons why I fell in love with Football Club Barcelona. Even though he is the greatest footballer of all time, he behaves as an ordinary person and not as a pampered celebrity.

Interview s...

Tento krát pre vás máme rozhovor s pani učiteľkou Mgr. Zuzanou Naštickou, PhD., ktorá učí angličtinu (pre tých, ktorí to netušia ☺). Otázky do angličtiny preložil Martin Jory z II. B.

1. How long have you been teaching at this school?

I started working here at the end of April, 2018, so at the moment it's been eight months, excluding last summer holiday.

2. Why did you decide to teach at SPŠSE?

Well, I found it wise to accept the opportunity. I was attracted by the fact that students here not only acquire general knowledge, but also technical knowledge and skills, which makes their overall thinking more practical. In addition, I don't need to travel far to work.

3. When did you realize that you want to be a teacher?

To be honest, I don't remember the moment. Anyway, I don't regret it. So far I've been lucky to have friendly and reliable colleagues as well as a lot of smart students.

4. What would you change at this school?

Well, either the markers or the whiteboards. But perhaps the whiteboards could be maintained better. Isn't it the students' duty to clean them properly?

5. What do you expect from your students?

I expect my students to take responsibility for their own learning. In other words, I'm not really interested in excuses like 'I couldn't do my homework because we had a family party... I forgot about it... I lost my workbook...' Who cares? I can understand illness reasons and other serious ones. Yet, it's always the students' choice, their decision, their responsibility. Then they must accept the consequences.

6. What should an ideal student be like?

Focused, curious, with at least a slight desire to improve their own knowledge, and respecting their classmates' rights to be educated.

7. What do you find annoying about students?

The opposites of the previous qualities.

8. Are you satisfied with the school achievement of your students?

Mostly yes, I am.

9. Do you steal markers?

Definitely not. Why would any teacher do that?

10. What do you consider to be your strength?

I always try to look at the bright side of things and people.

11. What do you consider to be your weakness?

I'm hard of hearing, and sometimes I can hardly be described as well-organized.

12. What do you find most important in your life?

My family.

13. What are your favourite activities or hobbies?

Well, I could make quite a long list of my hobbies. Currently, I'm a passionate dog-keeper, so I spend a lot of time walking and training my dog. Hand in hand with this, I love hiking.

14. Any final message?

Patience is bitter, but it bears sweet fruit.

Otázky do angličtiny preložil Martin Jory z II. B

Redakčná rada

Šéfredaktor:

Marek Porubský, IV. M

Redaktori a prispievatelia:

Dávid Solčiansky, III. B

Šimon Kolník, Filip Duchoň, Juraj Dovičovič, I. M

Mgr. Barbora Lacenová

Dávid Novotný, IV. A

Jakub Plachticka, II. B

Mgr. Karol Gazdík

PhDr. Milan Bíro

Mgr. Katarína Hrnčárová

Kristián Hanák, II. B

Tibor Šereš, I. B

Martin Jory z II. B

Jazyková úprava:

Mgr. Katarína Hrnčárová

Technická spolupráca:

Mgr. Tomáš Ďurina